

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
język polski - szkoła podstawowa
klasy 4-7

1. Ucznia obowiązuje:
  - a) opanowanie wiadomości i umiejętności wskazanych w wymaganiach edukacyjnych z języka polskiego,
  - b) znajomość problematyki związanej z omawianymi na lekcjach tekstami literackimi,
  - c) znajomość pojęć z zakresu teorii literatury oraz wiedzy o języku.
2. W stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nauczyciel dostosowuje wymagania i kryteria ocen na podstawie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3. Formy aktywności ucznia podlegające ocenie:
  - a) prace pisemne:
    - sprawdziany, kartkówki, dyktanda,
    - prace klasowe i testy obejmujące materiał z jednego działu, półrocza lub roku,
    - testy z kompetencji czytelniczych,
    - prace literackie, różne formy wypowiedzi pisemnych, teksty użytkowe,
    - sprawdziany w oparciu o tekst lektury,
  - b) wypowiedzi ustne,
  - c) prace domowe /nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania/,
  - d) recytacja utworów lub ich fragmentów,
  - e) praca z tekstem:
    - poprawne czytanie,
    - wyszukiwanie w tekście odpowiednich informacji,
    - analizowanie tekstu i jego interpretacja,
  - f) udział w konkursach /klasowych, szkolnych, pozaszkolnych/, prace dodatkowe,
  - g) oryginalność i pomysłowość w prezentowaniu swoich działań twórczych,
  - h) zaangażowanie w tok lekcji, umiejętność pracy zespołowej,
  - i) estetyka notatek, zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń, prac pisemnych,
  - j) bieżące uzupełnianie notatek z lekcji
  - k) postawa ucznia, na którą składa się:
    - odpowiedzialność za wykonanie zadanie,
    - wytrwałość w dążeniu do celu,
    - systematyczność.
4. Na ocenę wystawianą na koniec półrocza lub na koniec roku szkolnego decydujący wpływ mają:
  - prace pisemne (prace klasowe, testy, sprawdziany),
  - odpowiedzi ustne, zaangażowanie w tok lekcji,
  - oryginalność i pomysłowość w prezentowaniu swoich działań twórczych.
5. Sposoby przekazywania informacji zwrotnej :
  - w skali ocen wyrażonych stopniami od 1 do 6,
  - plusy i minusy.
6. Udostępnianie prac:
  - każdy uczeń zapisuje zadania w zeszycie przedmiotowym, które wykonał błędnie lub nie wykonał na sprawdzianie, pracy klasowej,
  - każdy uczeń otrzymuje informację o stopniu opanowania wiadomości i umiejętności

badanych na sprawdzianie, pracy klasowej,

- sprawdzone i ocenione prace rodzic otrzymuje do wglądu w szkole.

7. Zasady i sposób oceniania jest zgodny ze statutem szkoły i wzo.
8. Ocenianie osiągnięć ucznia i jego postępów w nauce jest dokonywane systematycznie zgodnie z zasadami sprawiedliwości. Stopnie są jawne dla ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych.
9. Prace klasowe, dłuższe prace literackie są zapowiadane na tydzień przed planowanym terminem i poprzedzone lekcją określającą wymagane treści i umiejętności.
10. Sprawdziany, dyktanda są zapowiadane z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem.
11. Jeżeli uczeń z powodu nieobecności na zajęciach nie napisał pracy klasowej, sprawdzianu, testu, dyktanda, pracy literackiej, to powinien napisać pracę pisemną lub odpowiadać ustnie w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. W wyjątkowej sytuacji termin może być wydłużony. Jeśli uczeń tego nie uczyni, otrzyma ocenę niedostateczną.
12. Jeżeli praca klasowa, dyktando, sprawdzian nie odbędzie się w wyznaczonym terminie lub zostanie przełożona na prośbę uczniów, odbywa się na najbliższej lekcji.
13. Uczeń ma możliwość poprawy (jednorazowo) każdej oceny z pracy klasowej, sprawdzianu, pracy literackiej w ciągu dwóch tygodni od jej otrzymania.
14. Uczeń nie może poprawić ocen z innych form aktywności, m. in. z pracy domowej, odpowiedzi ustnej, testów, dyktand, sprawdzianów ze znajomości lektury, ocen za aktywność i pracę w grupie.
15. Ocena poprawiona jest średnią dwóch ocen, jakie uczeń uzyskał z danej formy aktywności i stanowi podstawę przy wystawianiu oceny półrocznej lub rocznej.
16. Termin poprawy ustalony zostaje, w miarę możliwości, w jednym czasie dla wszystkich chętnych.
17. Uczeń, który nie zgłosił się w wyznaczonym terminie, aby poprawić ocenę, traci prawo do poprawy.
18. Prace pisemne są sprawdzane i oceniane w ciągu dwóch tygodni od daty ich przeprowadzenia. Termin ten może się wydłużyć o przypadające w tym czasie święta i dodatkowe dni wolne od zajęć.
19. Uczeń ma prawo **dwa razy** w półroczu zgłosić brak zadania, wówczas nauczyciel wpisuje w dzienniku znak „**bz**”. Każdy następny brak zadania domowego będzie skutkować oceną niedostateczną.
20. Uczeń ma prawo **dwa razy** w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do zajęć /brak zeszytu, podręcznika, niewykonanie ustnego zadania/ bez podania przyczyny, wówczas nauczyciel wpisuje w dzienniku znak „**np**”. Przywilej ten będzie respektowany, jeśli uczeń zgłosi nieprzygotowanie na początku lekcji. Każde następne nieprzygotowanie do zajęć będzie skutkować oceną niedostateczną.
21. Nieodrobienie zadania domowego w wyznaczonym terminie nie zwalnia ucznia z wykonania pracy na kolejne zajęcia.
22. Uczeń biorący udział w zawodach sportowych, uroczystościach szkolnych, konkursach, akcjach charytatywnych itp., jest zobowiązany w ciągu dwóch dni do uzupełnienia materiału i przygotowania się z zajęć edukacyjnych, na których był nieobecny.
23. Po dłuższej /około tygodniowej/ usprawiedliwionej nieobecności w szkole, uczeń nie będzie oceniany przez kolejne pięć dni, jednakże powinien on w tym czasie uzupełnić zaległości.
24. Po krótszej /do trzech dni/ usprawiedliwionej nieobecności w szkole, uczeń nie będzie oceniany przez kolejne dwa dni /uczeń powinien w tym czasie uzupełnić zaległości/.
25. O ocenie śródrocznej lub rocznej decyduje średnia ważona ocen otrzymywanych w ciągu półrocza/roku zgodnie ze wskazaniami:

średnia ważona	ocena
1,00-1,65	niedostateczna
1,66-2,65	dopuszczająca
2,66-3,65	dostateczna
3,66-4,65	dobra
4,66-5,49	bardzo dobra
5,50-6,00	celująca

26. Każdej wystawionej ocenie przyporządkowuje się **odpowiedni współczynnik wyrażający wagę między 1-3.**
27. Wagi ocen do poszczególnych form aktywności ucznia:
- waga 1- zadania domowe, kartkówki, wypowiedzi ustne, aktywność,
  - waga 2 – sprawdziany, dyktanda, testy w oparciu o tekst lektury,
  - waga 3 – prace klasowe, testy z działu, prace literackie.
28. Punktowanie formy aktywności (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, testy, wypowiedzi pisemne) będą oceniane według procentowych proporcji:
ocena	procent
niedostateczna	0-29
dopuszczająca	30-50
dostateczna	51-74
dobra	75-89
bardzo dobra	90-97
celująca	98-100
29. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeżeli opuścił ponad 50% godzin lekcyjnych.
30. O przewidywanej półrocznej /rocznej ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice/opiekunowie prawni są informowani na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
31. O pozostałych przewidywanych ocenach półrocznych/rocznych uczeń i jego rodzice/prawni opiekunowie są informowani co najmniej na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
32. Uczeń ma możliwość uzyskania oceny klasyfikacyjnej półrocznej /rocznej wyższej niż przewidywana, na warunkach i w trybie ustalonym przez nauczyciela /pisze test wraz z pracą literacką oraz odpowiada ustnie z materiału obejmującego całe półrocze/.
33. Chęć uzyskania wyższej oceny uczeń musi zgłosić w ciągu tygodnia od dnia wystawienia przewidywanej oceny.
34. Zagadnienia, które nie zostały ujęte w punktach 1-33 zgodnie z wzo.

KRYTERIA OCENIANIA I PRACY

Z DZIEĆMI ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów z dysleksją rozwojową.

Na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno- pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksję rozwojową.

KRYTERIA OCENIANIA I PRACY DZIECI Z DYSLEKSJĄ ROZWOJOWĄ

By precyzyjniej wskazać trudności występujące u dziecka używamy trzech określeń:

1. Dysleksja - trudności w opanowaniu umiejętności czytania
2. Dysgrafia – to zaburzenia dotyczące techniki pisania
3. Dysortografią – to trudności w opanowaniu poprawnej pisowni

Dysfunkcje te nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego podstawą programową.

Uzyskanie opinii z PPP nie zwalnia dziecka z posiadania jak najszerszego zakresu wiedzy i umiejętności, powinno raczej zachęcać do analizowania zdobytych już wiadomości, a także do systematyczności w utrwalaniu wiedzy.

Uczeń mający dysleksję podlega w większości tym samym kryteriom i formom oceniania, co pozostali uczniowie.

1. Uczeń posługuje się wszystkimi formami wypowiedzi pisemnej poznanymi w danej klasie, przy czym o ocenie decyduje przede wszystkim treść i zawartość merytoryczna, a nie sposób zapisu i poprawność ortograficzna.
2. Sprawdziany i kartkówki oceniane są na podstawie poziomu opanowanej wiedzy, stylu, poprawności językowej i ortograficznej (z pominięciem błędów typowo dyslektycznych).
3. Na lekcji nie jest sprawdzana technika głośnego czytania tekstów nowych.
4. Uczeń uczestniczy w klasowych dyktandach i ćwiczeniach sprawdzających poziom opanowania zasad ortograficznych, jednakże błędy zaznaczone przez nauczyciela stanowią podstawę do dalszych ćwiczeń.
5. Podczas pisania prac klasowych, sprawdzianów, prac literackich uczeń ma prawo do wydłużonego czasu.

FORMY PRACY Z DZIEĆMI Z DOSTOSOWANIEM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

1. W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań, ale z zachowaniem treści zawartych w podstawie programowej.

2. Wymagania mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- odrębne instruowanie uczniów
- podczas pisania wypracowań, sprawdzianów, kartkówki wydłużanie czasu pracy uczniów.

3. Uczeń wykonuje wszystkie zadania domowe, systematycznie prowadzi zeszyt.

Zobowiązany jest do systematycznej poprawy popełnianych przez siebie błędów zgodnie ze wskazówkami nauczyciela (ustnymi lub pisemnymi).

4. Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.

5. Uczeń, który posiada dostosowanie wymagań edukacyjnych wraz z rodzicem powinien systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.

Aneks do kryteriów oceniania- nauczanie zdalne

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania w nauczaniu zdalnym mają charakter przejściowy.
2. Przedmiotowe Zasady Oceniania w nauczaniu zdalnym/na odległość wprowadza się w celu umożliwienia realizacji podstawy programowej oraz monitorowania postępów edukacyjnych uczniów w okresie, w którym tradycyjna forma realizacji zajęć jest niemożliwa do kontynuowania.
3. Drogę komunikacji i odsyłania zadań domowych określa nauczyciel.
4. Nauczyciel wyznacza termin na wykonanie podanych przez siebie prac, zadań, treści.
5. Szczególnej ocenie podlega zaangażowanie, systematyczność oraz wkład pracy ucznia, jego zainteresowanie przedmiotem, obecność na zajęciach online. Każdorazowo uwzględniana jest sytuacja dziecka oraz jego możliwości (uczeń z SPE, uczeń z opinią lub z orzeczeniem PPP).
6. Uczeń jest zobowiązany do gromadzenia swojej pracy w formie np. plików, notatek w zeszycie, ćwiczeniach. Nauczyciel może sprawdzić te materiały po powrocie do nauczania w szkole.
7. Bieżące prace nadsyłane przez uczniów są oceniane plusami lub minusami.
8. Za odesłane w terminie zadanie uczeń otrzymuje "+", jednak w przypadku plus nie jest przyznawany.
9. Za brak odesłanej pracy uczeń otrzymuje "-".
10. Jeśli uczeń odeśle pracę w terminie późniejszym (w ciągu kolejnego tygodnia) minus jest usuwany, ale za tę pracę już nie otrzymuje plusa.
11. Za sześć zebranych "+" uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą (nowa kategoria "praca zdalna" -waga oceny 1), za pięć „+” plusy ocenę dobrą.
12. Za cztery zebrane "-" uczeń otrzyma ocenę niedostateczną (kategoria "praca zdalna").
13. W przypadku sprawdzianów, testów lub innych obszerniejszych zadań stawiana jest ocena.
14. Za testy i sprawdziany uczeń otrzyma ocenę nowej kategorii "sprawdzian zdalny" – ocena wagi wg PZO.

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne w klasyfikacji półrocznej i rocznej

Klasa IV

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności określone programem nauczania dla klasy czwartej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem w mowie i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- otrzymuje maksymalną liczbę punktów za prace pisemne,
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, proponuje pomysłowe rozwiązania,
- wygłasza z pamięci tekst ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej dla klasy czwartej,
- rozumie pojęcia: zmyślenie literackie a kłamstwo, wydarzenia i postaci zmyślane a prawdziwe, bohater literacki, wydarzenia realistyczne i fantastyczne, autor, czytelnik,
- zna cechy gatunkowe baśni,
- ma bogaty zasób słownictwa,
- analizuje utwór poetycki, wskazuje na epitety, porównania, uosobienia, ożywienia, zdrobnienia i spieszczenia oraz zgrubienia, przenośnie,
- potrafi wyodrębnić wersy, zwrotkę, refren, rymy,
- określa osobę mówiącą i odbiorcę oraz nastroj w wierszu,
- płynnie czyta nowy tekst,
- doskonale rozróżnia gatunki filmowe i bezbłędnie wymienia elementy dzieła filmowego,
- zna historię i cechy komiksu,
- rozróżnia biegle poznane w klasie IV części mowy,
- samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym; zna zasady ortograficzne,
- wskazują różnicę między osobową formą a nieosobową (bezokolicznikową) czasownika,
- poprawnie stosuje formy liczby, osoby, rodzaju, czasu,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki i liczby,
- rozpoznaje przymiotniki i odmienia je,
- potrafi wyszukać w zdaniu przyimek i spójnik,
- zna zasady pisowni „nie” z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami,
- wyróżnia w zdaniu podmiot i orzeczenie,
- odróżnia formę prostą i złożoną czasu przyszłego,
- rozpoznaje zdanie rozwinięte i nierozwinięte, pojedyncze i złożone,
- odróżnia równoważnik zdania od zdania,
- odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski, określa głoski,
- zna zasady akcentowania w języku polskim i poprawnie akcentuje,
- potrafi utworzyć synonimy, antonimy do podanych wyrazów oraz wyrazy pokrewne,
- zna elementy schematu komunikacyjnego: komunikat, nadawca, odbiorca.
- radzi sobie z układaniem graficznym wypowiedzi pisemnej, stosuje odpowiednio akapity,
- w wypowiedziach próbuje oceniać zachowania bohaterów literackich oraz formułuje ogólne wnioski o utworach,

- posługuje się bogatym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie i w piśmie,
- buduje przewidziane programem wypowiedzi (ustne i pisemne),
- płynnie czyta nowy tekst,
- systematycznie samodzielnie pogłębia wiedzę poprzez wykonywanie dodatkowych zadań,
- korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości i selekcjonuje je.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej dla klasy czwartej,
- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowego przestankowania,
- posiada duży zasób słownictwa,
- zna niektóre cechy gatunkowe baśni i bajki,
- wskazuje w wierszu osobę mówiącą, epitet i porównanie,
- wyodrębnia rymy, wersy, zwrotki,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych, i interpunkcyjnych,
- potrafi zastosować odpowiednie formy wypowiedzi,
- poprawnie wypowiada się na temat bohaterów, określa problematykę utworu; potrafi nazywać niektóre stany psychiczne i ich przejawy,
- rozróżnia części mowy poznane w klasie czwartej,
- poprawnie odmienia (stosuje w zdaniach) czasowniki, rzeczowniki i przymiotniki,
- potrafi posługiwać się słownikiem ortograficznym; zna zasady ortograficzne,
- umie wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie,
- rozróżnia głoskę, literę, samogłoskę, spółgłoskę; poprawnie dzieli wyrazy na sylaby,
- zna zasady akcentowania w języku polskim,
- bierze czynny udział w lekcji,
- tworzy logiczną, pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi,
- korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, dokonuje selekcji informacji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- wykazuje się znajomością treści lektur,
- określa tematykę utworu,
- potrafi wskazać cechy komiksu,
- wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych,
- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio,
- dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- umie wymienić elementy świata przedstawionego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, ortografii; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- przy małej pomocy nauczyciela wypowiada się w w poznanych formach wypowiedzi pisemnych.
- układa ramowy plan wypowiedzi,
- poprawnie zapisuje dialog,
- zna zasady budowania akapitów,
- wskazuje epitety, porównania, wersy, zwrotki, rymy.
- odróżnia postacie, wydarzenia i przedmioty realistyczne od fantastycznych,
- zna pojęcia: bajka, baśń,
- prawidłowo nazywa poznane części mowy,
- rozpoznaje rzeczownik w funkcji podmiotu i czasownik w roli orzeczenia,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki,
- odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy, rodzaje (popełnia sporadycznie błędy),
- podane zdania dzieli na rozwinięte i nierozwinięte,
- robi wykres przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- rozróżnia głoski, litery, dzieli wyrazy na sylaby,

- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- doskonali ciche i głośne czytanie,
- w miarę swoich umiejętności korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach,
- rozwija nawyki systematycznego uczenia się.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- przy pomocy nauczyciela analizuje i interpretuje utwory literackie,
- wykazuje się ogólną znajomością treści lektur,
- podejmuje próby uczestniczenia w dyskusji,
- odróżnia prozę od wiersza,
- przy pomocy nauczyciela rozróżnia części mowy,
- odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy i rodzaje,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki z pomocą nauczyciela,
- wyróżnia głoski, litery, sylaby,
- zna podstawowe zasady ortograficzne,
- posiada niewielki zasób słownictwa i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację,
- nie jest aktywny na zajęciach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje nad systematycznym uczeniem się,
- doskonali technikę czytania.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości z literatury, fleksji, składni, słownictwa, ortografii i w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela,
- nie angażuje się w pracę grupy,
- wykazuje się niechęcią do współpracy.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności określone programem nauczania dla klasy piątej,
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- otrzymuje maksymalną liczbę punktów za prace pisemne,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej dla klasy piątej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- wyszukuje w utworze lirycznym epitety, porównania, uosobienie, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, pytania retoryczne,
- skazuje i nazywa rymy; dostrzega powtarzalność np. układu zwrotek, liczby sylab w wersie,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie i w piśmie,
- buduje przewidziane programem wypowiedzi (ustne i pisemne), uwzględniając właściwe dla tych form środki językowe,
- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym, językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,
- szczegółowo opisuje i charakteryzuje elementy świata przedstawionego,
- wskazuje różnice między utworem literackim a jego wersją filmową,
- rozpoznaje i nazywa części mowy oraz części zdania: orzeczenie, podmiot (określa typ podmiotu), przydawka, dopełnienie, okolicznik,
- potrafi wyszukać liczebniki i określić ich rodzaj,
- rozróżnia zdania pojedyncze i złożone oraz równoważniki zdania,
- wykonuje wykres zdania pojedynczego rozwiniętego.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w większości opanował umiejętności i wiadomości zapisane w podstawie programowej dla klasy piątej,
- nazywa cechy gatunkowe mitu, podania, bajki, powieści,
- w wypowiedziach próbuje ocenić i wartościować problemy, cechy bohaterów i ich czyny; określa przeżycia i stany psychiczne bohaterów,
- w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych, i interpunkcyjnych,
- poprawnie wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi,,
- rozróżnia części mowy i części zdania poznane w klasie piątej,
- określa formę gramatyczną czasowników, stosuje w zdaniu czasowniki w formie osobowej i nieosobowej,
- przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie,
- potrafi wykonać wykres zdania pojedynczego rozwiniętego,
- bierze czynny udział w lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- opanował technikę czytania i doskonalili ją pod względem dykcji i intonacji,
- umie wymienić elementy świata przedstawionego i krótko je omówić,
- odszukuje w tekście odpowiedzi na postawione pytania (proste),

- odróżnia zdarzenia, postacie fantastyczne, mityczne od realistycznych,
- wykazuje się znajomością treści lektur,
- określa tematykę utworu,
- zna pojęcia: bajka, mit, legenda, powieść i potrafi prawidłowo nazwać dane teksty literatury,
- w utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania i przenośnie, przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- w miarę samodzielnie wypowiada się w poznanych formach pisemnych,
- samodzielnie rozpoznaje znane części mowy i określa ich podstawowe formy,
- poprawnie łączy rzeczowniki z przymiotnikami i czasownikami w zależności od rodzaju gramatycznego,
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania (podmiot i orzeczenie) ,
- wpisuje zdanie w podany wykres.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności i wiadomości zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- posługuje się techniką głośnego i cichego czytania, która pozwala na rozumienie tekstu,
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego,
- łączy tytuł utworu z nazwiskiem autora,
- potrafi dokonać analizy tekstu literackiego, korzystając z pomocy nauczyciela,
- posługuje się poznanymi formami wypowiedzi, korzystając z pomocy nauczyciela,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację,
- rozpoznaje poznane części mowy,
- rozpoznaje czasowniki i określa podstawowe formy z pomocą nauczyciela,
- odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy,
- odmienia rzeczowniki i przymiotniki przez przypadki,
- odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego i równoważnik zdania.
- pracuje nad systematycznym uczeniem się,
- doskonali technikę czytania.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości z literatury, fleksji, składni, słownictwa, ortografii,
- nie potrafi nawet z pomocą nauczyciela zredagować poznanych form wypowiedzi,
- nie opanował elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, zapisanych w podstawie programowej w klasie piątej,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.
- nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela,
- nie angażuje się w pracę grupy,
- wykazuje się niechęcią do nauki i współpracy.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności określone programem nauczania dla klasy szóstej,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- otrzymuje maksymalną liczbę punktów za prace pisemne,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej dla klasy szóstej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, zawarte w nim idee,
- dogłębnie analizuje utwór liryczny; wyszukując środki stylistyczne,
- orientuje się wybiórczo w biografjach sławnych ludzi,
- posługuje się cytatai, przysłowiami, frazeologizmami w formach ustnych i pisemnych,
- doskonale potrafi posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi,
- szczegółowo opisuje i charakteryzuje elementy świata przedstawionego; samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, zawarte w nim idee,
- rozumie pojęcia: fikcja literacka, wątek, fabuła, świat przedstawiony a świat rzeczywisty,
- odróżnia język oficjalny od potocznego i język literacki od gwary,
- opisuje dzieło filmowe lub teatralne, dostrzegając ich walory estetyczne,
- odróżnia teksty fabularne od informacyjnych,
- buduje przewidziane programem wypowiedzi (ustne i pisemne), uwzględniając właściwe dla tych form środki językowe ,
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne poprawne pod względem stylistycznym, językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,
- rozpoznaje i nazywa części mowy oraz części zdania,
- zna zasady pisowni „nie” z poszczególnymi częściami mowy,
- potrafi określić typ podmiotu i orzeczenia,
- rozpoznaje i buduje zdania współrzędnie i podrzędnie złożone,
- rysuje wykresy zdań,
- zna budowę słotwórczą wyrazów,
- potrafi wypisać wyrazy pokrewne,
- poprawnie pisze niektóre przedrostki i zakończenia rzeczowników i przymiotników,
- rozróżnia głoski,
- podaje zasady akcentowania wyrazów i zdań.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w większości opanował umiejętności i wiadomości zapisane w podstawie programowej dla klasy szóstej,
- nazywa cechy gatunkowe ballady, powieści, recenzji,
- odróżnia fantastykę od realizmu i fikcję od rzeczywistości,
- buduje spójne i logiczne wypowiedzi na różnorodne tematy,
- poprawnie tworzy poznane formy wypowiedzi,
- sprawnie pracuje z lekturą; potrafi omówić elementy świata przedstawionego i poprzeć swoją wypowiedź cytatem,
- poprawnie analizuje i interpretuje utwór poetycki; wyszukuje i prawidłowo nazywa środki stylistyczne,
- zna rodzaje literackie i odpowiednio klasyfikuje dane utwory,
- prawidłowo nazywa części mowy i części zdania,
- poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki,

- wyszukuje w tekście zaimki i je klasyfikuje ,
- rozróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie,
- tworzy rodzinę wyrazów ,
- przeważnie poprawnie buduje wykresy zdań,
- określa cechy głosek,
- zna zasady akcentowania wyrazów i zdań.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej dla klasy szóstej,
- wskazuje elementy świata przedstawionego i krótko je omawia,
- odszukuje w tekście odpowiedzi na postawione pytania ,
- czyta łatwe teksty literackie ze zrozumieniem ich sensu i opisanych uczuć,
- formułuje pytania i odpowiedzi w związku z różnymi sytuacjami komunikacyjnymi,
- zna pojęcia: ballada, powieść, recenzja i potrafi prawidłowo nazwać dane teksty literatury,
- w utworze lirycznym wskazuje środki stylistyczne, przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- w miarę samodzielnie wypowiada się w poznanych formach pisemnych,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- rozpoznaje części mowy i określa ich formy,
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania,
- dzieli wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi,
- wśród zdań złożonych rozróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie,
- wpisuje zdanie w podany wykres lub tworzy go sam,
- potrafi utworzyć wyrazy pochodne od wyrazu podstawowego,
- określa podstawowe cechy głosek.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności i wiadomości zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- posługuje się poznаныmi formami wypowiedzi, korzystając z pomocy nauczyciela,
- posługuje się techniką głośnego i cichego czytania, która pozwala mu na rozumienie tekstu,
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego,
- potrafi zanalizować utwór poetycki , korzystając z pomocy nauczyciela,
- w swoich wypowiedziach daje dowody logicznego toku myślowego i rozumienia analizowanego zagadnienia,
- rozpoznaje części mowy; wyodrębnia części zdania, przy pomocy nauczyciela,
- rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, korzystając ze wskazówek nauczyciela,
- potrafi połączyć zdania pojedyncze w zdania złożone za pomocą spójników,
- wyróżnia wyrazy pokrewne z grupy przedstawionych wyrazów,
- wyróżnia głoski a ich cechy określa z pomocą nauczyciela.
- pracuje nad systematycznym uczeniem się,
- doskonali technikę czytania.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości z literatury, fleksji, składni, słownictwa, ortografii,
- nie potrafi nawet z pomocą nauczyciela zredagować poznanych form wypowiedzi,
- nie opanował elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, zapisanych w podstawie programowej,
- nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności,
- nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela,
- nie angażuje się w pracę grupy,
- wykazuje się niechęcią do nauki i współpracy.

KLASA VII

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania:

- sprawnie, świadomie redaguje różne formy wypowiedzi, potrafi je łączyć (w zależności od potrzeb) lub redaguje formy nieprzewidziane programem nauczania
- może wykorzystywać wiadomości spoza programu
- redaguje prace ciekawe, oryginalne, twórcze, pomysłowe, nieszablonowe, o odmiennym od ogólnie przyjętego spojrzenia
- posługuje się różnego typu wypowiedziami, stosuje wyrazy, wyrażenia i zwroty wzbogacające wypowiedź
- tworzy ciekawy, dowcipny dialog, swobodnie wprowadza go w różne wypowiedzi w zależności od intencji
- dobiera ciekawe, oryginalne cytaty, spoza lektur poznawanych podczas lekcji
- pisze poprawnie wyrazy, wyrażenia i zwroty będące wyjątkami lub nowo poznawane
- potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia
- uczestniczy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych – osiąga sukcesy

Ocena bardzo dobra

Kształcenie językowe i literackie

Uczeń:

- sprawnie posługuje się w wypowiedziach różnymi środkami językowymi (leksykalnymi, składniowymi), słownictwem o zabarwieniu emocjonalnym, konstruuje wypowiedź zgodną z tematem, posługuje się poprawną polszczyzną, unika powtórzeń
- biegle dokonuje przekształceń tekstu literackiego (streszczenie, sprawozdanie, opis, opowiadanie)
- redaguje charakterystykę porównawczą, używając słownictwa nazywającego uczucia, stany psychiczne i reakcje zewnętrzne, umiejętnie wprowadza cytaty z utworu literackiego, w sposób samodzielny i wszechstronny dokonuje oceny prezentowanego bohatera
- dokonuje opisu sytuacji na podstawie lektury, a także wydarzeń, sytuacji rzeczywistych
- opisuje zjawiska przyrodnicze, krajobraz, wzbogaca wypowiedź różnorodnymi środkami artystycznego wyrazu
- redaguje sprawozdanie z przebiegu fikcyjnego lub rzeczywistego wydarzenia, świadomie stosuje składnię typu informacyjnego
- redaguje recenzję w formie artykułu do gazетки
- redaguje rozprawkę, porządkuje argumenty i sporządza plan kompozycyjny rozprawki
- redaguje list połączony z innymi formami wypowiedzi do różnych adresatów
- jest świadomym odbiorcą dzieła literackiego, filmowego czy teatralnego, porównuje dramat z realizacją telewizyjną, powieść z jej adaptacją filmową
- bezbłędnie dokonuje analizy utworu epickiego, wskazuje elementy świata przedstawionego, typ narracji, określa bohaterów na podstawie języka, jakim się posługują, wyodrębnia akcję, fabułę, epizody, wątki
- wskazuje w tekście środki językowe właściwe dla funkcji wypowiedzi (zwroty do adresata, pytania retoryczne, grzecznościowe, argumentowanie)

- wskazuje w opowiadaniu opisy, określa ich funkcje, rozpoznaje środki językowe służące wyrażaniu uczuć i nastroju w opisach
- analizuje i interpretuje utwór liryczny, określa typ liryki, rodzaj podmiotu lirycznego
- zna typ narracji, komizm i jego rodzaje, omawia poznawcze i moralne walory utworu
- omawia symbolikę utworu, nawiązuje do obyczajowości i tradycji narodowej, wskazuje na jej ciągłość, wartości moralne i estetyczne
- samodzielnie korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny, słownika ortograficznego i wyrazów bliskoznacznych w celu bogacenia słownictwa i korekty własnych prac
- dba o estetykę pisaną, poprawnie stosuje akapity i zachowuje właściwe marginesy

Nauka o języku

Uczeń:

- przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego na trudniejszych przykładach
- wskazuje różnice między rodzajami zdań podrzędnych
- przedstawia budowę zdania złożonego na wykresie, nazywa zdania składniowe
- dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu, tworzy rodzinę wyrazów
- określa ekspresywne i znaczeniowe funkcje formantów
- poprawnie pisze skróty i skrótowce

Ocena dobra

Kształcenie językowe i literackie

Uczeń:

- wypowiada się w formach trudniejszych (np. sprawozdanie, recenzja, opis sytuacji, charakterystyka porównawcza)
- określa i ocenia postawy bohaterów ze względu na ich stosunek do pojęć: szczęście, miłość, wierność, wiara w Boga i ideały
- dobiera odpowiednie fragmenty tekstu w celu wspierania swoich sądów
- umieszcza poznane teksty we właściwych ramach chronologicznych
- wskazuje dobrą znajomość treści omawianych lektur, omawia elementy świata przedstawionego utworu – wskazuje wątek, bohaterów i ich powiązania, akcję
- wymienia rodzaje i gatunki literackie, określa ich cechy
- zna terminy literackie
- poprawnie zapisuje dialog, wzbogaca pracę o elementy opisów
- sporządza notatki i sprawnie posługuje się nimi w czasie lekcji
- wskazuje w utworze poznane środki stylistyczne, określa ich funkcję w utworze

Nauka o języku

Uczeń:

- określa rolę imiesłów z zdaniu
- poprawnie stosuje nieregularne formy czasownika
- odróżnia nieodmienne części mowy – nazywa rodzaje partykuł, wykrzykników
- pisze poprawnie partykuły z różnymi częściami mowy

- przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego rozwiniętego
- potrafi nazwać rodzaje zdań podrzędnie i współrzędnie złożonych
- poprawnie pisze wyrażenia przyimkowe
- dostrzega celowość użycia wykrzyknika w wypowiedzi ustnej i pisemnej
- dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu, wykonuje wykres rodziny wyrazów
- określa podstawowe funkcje formantów
- wyjaśnia skróty, zna ich pisownię

Ocena dostateczna

Kształcenie językowe i literackie

Uczeń:

- przedstawia treść utworu na podstawie cichego czytania tekstu, określa akcję i jej przebieg,
- wskazuje monologi i dialogi, rozumie motywy postępowania bohaterów
- porządkuje informacje z tekstu, uzupełnia je własnymi spostrzeżeniami
- czyta płynnie z intonacyjnym wyodrębnieniem wypowiedzi bohaterów
- dostrzega symboliczne elementy świata przedstawionego
- odtwarza motywy działań bohaterów
- zna pojęcia: liryka, epika, dramat; poprawnie posługuje się nimi w wypowiedziach
- potrafi wymienić cechy trenu,
- rozpoznaje czytany utwór jako: pamiętnik, dziennik, komedię, powieść historyczną
- wyjaśnia, na czym polega fikcyjność narratora
- redaguje charakterystykę postaci, opowiadanie, opis, streszczenie, sprawozdanie z lektury, list, rozprawkę
- posługuje się poznanymi słownikami
- zna i stosuje w stopniu przynajmniej dostatecznym zasady ortografii, interpunkcji

Nauka o języku

Uczeń:

- odróżnia imiesłów od innych form czasownikowych, rozróżnia imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe
- tworzy różne strony czasowników
- określa funkcje składniowe znanych części mowy
- rozróżnia okoliczniki, potrafi określić sposób ich wyrażania
- pisze w miarę poprawnie partykuły „nie” i „by” z czasownikiem
- wyróżnia z zdaniu rzeczownik, określa jego formę fleksyjną, funkcję składniową, łączy w związki składniowe z innymi wyrazami
- wyszukuje w zdaniu przymiotnik, stosuje w poprawnych formach gramatycznych, wyróżnia przymiotniki podlegające stopniowaniu i stopniuje je,
- rozróżnia zaimki
- rozpoznaje partykuły
- uzupełnia zdania wykrzyknikami
- na łatwych przykładach przeprowadza analizę zdania pojedynczego, wyodrębnia zespoły składniowe, sporządza wykres zdania
- rozróżnia rodzaje okoliczników
- rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
- wyróżnia imiesłowowy równoważnik zdania

- przy pomocy nauczyciela rysuje schemat składniowy zdania złożonego
- na prostych przykładach wskazuje podstawę słowotwórczą i formant
- wykonuje mało skomplikowane wykresy rodziny wyrazów

Ocena dopuszczająca

Kształcenie językowe i literackie

Uczeń:

- jego technika czytania i rozumienia tekstu literackiego daje możliwość samodzielnego przekazania opowiadania odtwórczego
- potrafi odróżnić w utworze fikcję, fakt, autentyzm
- w stopniu zadawalającym pracuje z książką: zaznacza fragmenty, rozumie je, wyciąga z nich proste wnioski
- określa najważniejsze cechy powieści: akcję, wątki, bohaterów, temat
- potrafi ocenić bohatera
- wyszukuje w tekście wskazane motywy
- odróżnia elementy realistyczne i fantastyczne
- wskazuje elementy komiczne utworu
- odróżnia epikę, lirykę dramat
- dostrzega związek tematyczny obrazu z tekstem
- umie w katalogu alfabetycznym znaleźć odpowiednią informację biograficzną, a we wskazanym słowniku podane hasło
- podejmuje próbę interpretacji utworu lirycznego
- w prostych przykładach wskazuje apostrofę, porównanie, przenośnię, epitet, rymy, pytania retoryczne
- rozumie pojęcia: archaizm, podmiot liryczny, obyczaj, adaptacja, środki masowego przekazu
- zna pojęcia: teza, argument, wniosek
- zna w podstawowym zakresie słownictwo wyrażające własne stanowisko
- pod kierunkiem nauczyciela redaguje rozprawkę
- pisze plan ramowy i szczegółowy, charakterystykę bohatera, opowiadanie, list, streszczenie,
- w miarę poprawnie wygłasza z pamięci utwory poetyckie lub fragmenty prozy
- w wypowiedziach pisemnych popełnia błędy językowe, stylistyczne, logiczne, ortograficzne, które nie przekreślają całkowicie wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie

Nauka o języku

Uczeń:

- rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy
- poprawnie stosuje w zdaniu skrócone formy zaimków
- odmienia czasownik przez osoby, liczbę, rodzaje i tryby
- wskazuje w prostych przykładach imiesłów (bez określania jego nazwy)
- odmienia rzeczownik, przymiotnik i łatwe przykłady liczebnika
- samodzielnie pisze 1–2 przykłady osobliwości w odmianie rzeczownika
- wyodrębnia z zdaniu podmiot, orzeczenie
- rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone, równoważnik zdania, zdanie pytające, wykrzyknikowe, oznajmujące
- na prostych przykładach rozróżnia zdania współrzędnie złożone i podrzędnie złożone
- wykonuje wykres prostego zdania złożonego
- wskazuje wyraz podstawowy i pochodny

- tworzy rodzinę wyrazów
- odróżnia samogłoski od spółgłosek

Ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych umiejętności i wiadomości w zakresie programu nauczania

Kształcenie językowe i literackie

Uczeń:

- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania tekstu w stopniu zadawalającym, ma trudności ze zrozumieniem lektury
- nie potrafi pracować z książką
- nie opanował w stopniu zadawalającym wiadomości dotyczących rodzajów i gatunków literackich
- nie zna podstawowych cech powieści
- nie potrafi dokonywać analizy utworu literackiego
- nie rozróżnia podstawowych środków artystycznego obrazowania
- nie potrafi formułować dłuższych form wypowiedzi pisemnej (opowiadanie, opis, charakterystyka, streszczenie. List)
- ma słaby zakres słownictwa, błędnie redaguje swoje wypowiedzi pod względem językowym
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega zasad ortograficznych, interpunkcyjnych, językowo – logicznych i stylistycznych

Nauka o języku

Uczeń:

- ma kłopoty z rozpoznaniem odmiennych i nieodmiennych części mowy
- popełnia rażące błędy w odmianie czasownika, rzeczownika, przymiotnika i liczebnika
- nie zna osobliwości w odmianie rzeczownika
- nie potrafi wskazać w zdaniu części zdania
- ma kłopoty z rozróżnianiem zdania pojedynczego, zdania złożonego, równoważnika zdania
- nie potrafi rozróżnić zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych
- nie odróżnia wyrazu podstawowego od pochodnego
- nie umie utworzyć wyrazów pokrewnych
- nie rozróżnia samogłosek i spółgłosek